

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 25. maj 2023

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om vagtvirksomhed

(Etablering af en forsøgsordning med kommunale tryghedsvagter m.v.)

[af justitsministeren (Peter Hummelgaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 7 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1, 4 og 7, Liberal Alliance har stillet ændringsforslag nr. 2, Socialistisk Folkeparti og Danmarksdemokraterne har stillet ændringsforslag nr. 3, og Det Konservative Folkeparti har stillet ændringsforslag nr. 5 og 6 til lovforslaget.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, M, SIU, IA og SP) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 4 og 7 stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod de under nr. 2, 3, 5 og 6 stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DD og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 3, 4 og 7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2, 5 og 6 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 3 og 7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2, 5 og 6 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de under nr. 1 og 4 stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1, 2, 4 og 7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 3, 5 og 6 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 4-7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag.

Et *femte mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 1 og 4-7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de under nr. 2 og 3 stillede ændringsforslag.

Et *sjette mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de under nr. 3 og 7 stillede ændringsforslag.

Et *syvende mindretal* i udvalget (ALT) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 3. behandling af lovforslaget. Mindretallet vil stemme for de under nr. 1, 4, 5, og 7 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod de under nr. 2, 3 og 6 stillede ændringsforslag.

Nye Borgerlige og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Socialistisk Folkeparti

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget føler sig forpligtet af politiforliget, hvorfor SF støtter lovforslaget om, at kommunerne kan indsætte tryghedsvagter, der kan bidrage til at opretholde ro og orden på offentlige steder. I dag kan vagter ikke virke på offentlige steder. Men SF vil gerne fastslå, at forslaget ikke en blomst, der har groet i partiets have, og hvis forsøgsordningen ikke bidrager positivt, vil SF forbeholde sig retten til at afskatte ordningen igen.

SF mener grundlæggende, at det er politiets opgave at sikre fred, tryghed og orden på offentlige gader, torve, pladser og boligområder rundt om i landet. Det er en bredt accepteret norm i samfundet, at det er sådan, og politiet besidder en grundlæggende tillid i befolkningen, som er opbygget gennem mange år. Derfor er SF tilfredse med, at ordningen ikke overfører myndigheds- og magtbeføjelser fra politiet til tryghedsvagterne, men at disse alene kan udgøre ekstra øjne og ører for politiet. SF opfordrer til, at det udvalgte vedrørende vagter, som blev nedsat i kølvandet på

problemstillingen omkring vold mod vagter, snarest bliver afsluttet.

I Sverige er der krav til vurderingen af sikkerhedsrisikoen for vagter, der skal udføre en opgave, hvorefter der skal afsættes det angivne antal vagter. Det er der ikke i Danmark, hvorfor SF sammen med DD har stillet ændringsforslag herom. Konsekvensen af manglende lovgivning om vurdering af sikkerhedsrisikoen er, at man f.eks. i Danmark ikke kan stille krav om, at der skal være to vagter på arbejde, hvorfor firmaer, der gerne vil tjene flere penge, blot kan undlade at stille med et tilstrækkeligt antal vagter og dermed i værste fald gamble med vagternes sikkerhed.

SF er desuden enig i, at der ikke skal følge penge med til ordningen. Skal der bruges penge, må det være til politiet. Men SF finder det samtidig beklageligt, at ordningen antagelig bliver for de kommuner, der har tegnebogen i orden, hvorfor der vil opstå en skævvridning mellem fattige og rigere kommuner, og dette er ikke hensigtsmæssigt.

SF mener, at det optimalt set bør være en erhvervsfaglig uddannelse at være vagt, og SF ville gerne have stillet ændringsforslag herom. SF er imidlertid afstået herfra, fordi der er tale om en forsøgsordning og eleverne dermed ikke kan nå igennem uddannelsen, før ordningen ophører. SF opfordrer derfor til, at ordningen med tryghedsvagter ikke igangsættes, før vagterne er uddannet, især fordi disse skal virke i det offentlige rum, hvor der kan være en større sikkerhedsrisiko.

Endelig er SF enig i hensigten med justitsministerens ændringsforslag om at ændre begyndelsestidspunktet, således at forsøgsperioden først starter, når uniformeringen og uddannelsen af tryghedsvagterne er fastlagt. Men SF er principielt ikke begejstrede for at udstede bemyndigelsesbestemmelser til ministeren, og SF stemmer derfor hverken for eller imod ændringsforslaget.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

1) I den under *nr. 5* foreslåede § 1 a affattes *stk. 1, 1. pkt.*, således:

»Kommunalbestyrelsen kan i en periode på 3 år gøre brug af tryghedsvagter med henblik på at opretholde den offentlige orden m.v. på kommunens område.«

[Ændring af forsøgsperioden]

Af et *mindretal* (LA):

2) I den under *nr. 5* foreslåede § 1 a affattes *stk. 1, 2. pkt.*, således:

»Tryghedsvagter skal være godkendte vagter ansat i autoriserede vagtvirksomheder, som har indgået aftale med kommunen om udøvelse af vagtvirksomhed.«

[Indførelse af krav om, at kommunen skal vælge private leverandører]

Af et *mindretal* (SF og DD), tiltrådt af et *mindretal* (EL og RV):

3) I den under *nr. 5* foreslåede § 1 a indsættes efter *stk. 2* som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Når sikkerhedshensyn tilsiger det, skal der afsættes mindst to tryghedsvagter med overfaldsalarm pr. opgave.«

Stk. 3 og *4* bliver herefter *stk. 4* og *5*.

[Indførelse af krav om mindst to tryghedsvagter med overfaldsalarm pr. opgave, når sikkerhedshensyn tilsiger det]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF og EL):

4) I den under *nr. 5* foreslåede § 1 a indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Justitsministeren fastsætter begyndelsestidspunktet for den periode, der er nævnt i *stk. 1*.«

[Ændring af forsøgsperioden]

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (DF og ALT):

5) I den under *nr. 5* foreslåede § 1 b indsættes efter *stk. 4* som nyt stykke:

»*Stk. 01.* Tryghedsvagter kan i forbindelse med igangværende indbrud anvende droner med henblik på at foretage foto- og videoptagelser, som på begæring fra politiet overdrages, hvis overdragelsen kan have betydning for politimæssig opfølgning. Anvendelse af droner skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler for flyvning med droner.«

[Indførelse af yderligere beføjelser til tryghedsvagter til at anvende droner ved indbrudstyveri]

Af et *mindretal* (KF), tiltrådt af et *mindretal* (DF):

6) I den under *nr. 5* foreslåede § 1 b indsættes efter *stk. 4* som nye stykker:

»*Stk. 02.* I sager om overtrædelse af bekendtgørelse om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltningers § 3, *stk. 1-3*, § 4, *stk. 1*, § 8, § 12, § 14, *stk. 2-4*, og §§ 15 og 16, og naturbeskyttelseslovens § 28, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, kan kommunalbestyrelsen i et bødeforelæg tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget. Fristen kan efter anmodning forlænges.

Stk. 03. Retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg efter *stk. 02*.

Stk. 04. Vedtages bøden, bortfalder videre strafforfølging. Vedtagelsen har samme gentagelsesvirkning som en dom.«

[Indførelse af yderligere beføjelser til tryghedsvagter til at udstede bødeforelæg]

Af *justitsministeren*, tilrådt af *udvalget*:

7) *Nr. 13* affattes således:

»13. I § 20, stk. 1, nr. 2, ændres »§ 6, stk. 3.« til: »§ 6, stk. 3, eller«.

[Konsekvensrettelse]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 4

Med ændringsforslaget foreslås det, at begyndelsestidspunktet for den periode på 3 år, hvor kommunalbestyrelsen på frivillig basis kan antage tryghedsvagter med henblik på at opretholde den offentlige orden m.v. på kommunens område, fastsættes af justitsministeren.

Ændringsforslaget har til formål at sikre, at forsøgsordningen først begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor uniformeringen og den ekstra uddannelse for tryghedsvagter, som er forudsat i lovforslaget, er endeligt fastlagt.

Bestemmelserne indebærer, at justitsministeren ved bekendtgørelse kan bestemme, hvornår den 3-årige forsøgsperiode skal begynde at løbe. Det forudsættes i den forbindelse, at bemyndigelsen udnyttes, så snart det praktiske arbejde med uniformering og den særlige uddannelse, som tryghedsvagterne skal gennemgå, og som er forudsat i lovforslaget, er afklaret.

Ændringsforslaget ændrer ikke på længden af forsøgsperioden. Den med ændringsforslaget fastsatte tidsramme for kommunernes adgang til at antage tryghedsvagter vil således indebære, at kommunerne ikke vil kunne gøre brug af tryghedsvagter 3 år efter det af justitsministeren nærmere fastsatte tidspunkt, medmindre der forinden vedtages et lovforslag, der forlænger forsøgsordningen eller gør ordningen permanent.

Dette vil i praksis indebære, at lovforslagets bestemmelser, der regulerer brugen af tryghedsvagter, ikke vil finde anvendelse 3 år efter forsøgsperiodens ikrafttræden, ligesom kommunerne i praksis vil skulle afskedige antagne tryghedsvagter.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget foreslås det, at kommuner, der ønsker at gøre brug af kommunale tryghedsvagter, pålægges at vælge private leverandører. Det vil således alene være muligt for kommunerne at gøre brug af tryghedsvagter, hvis kommunen indgår en aftale med en autoriseret vagtvirksomhed om udøvelse af vagtvirksomhed. Tryghedsvagterne kan således ikke være i et direkte ansættelsesforhold med kommunen, men skal være ansat i en privat vagtvirksomhed, som har indgået aftale med kommunen.

Tryghedsvagter ansat i en privat virksomhed, som har indgået aftale med kommunen, vil skulle godkendes efter

reglerne herom i vagtvirksomhedsloven. Det fremgår således, at tryghedsvagterne skal være godkendte vagter ansat i autoriserede vagtvirksomheder, som har indgået aftale med kommunen.

Hvis ændringsforslaget vedtages, vil der blive stillet de nødvendige konsekvensændringsforslag til 3. behandling.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås det at indføre krav om, at der afsættes mindst to tryghedsvagter med overfaldsalarm på opgaver, hvor sikkerhedshensynet tilsiger det.

Ændringsforslaget har til formål at forebygge, at tryghedsvagter udsættes for vold, trusler el.lign. i forbindelse med tryghedsvagternes arbejde med at opretholde ro og orden på offentligt område. Ændringsforslaget indebærer, at kommunen skal foretage en vurdering af, om der er en særlig risiko for, at tryghedsvagterne i forbindelse med en konkret opgave vil blive udsat for vold eller trusler. Såfremt dette vurderes at være tilfældet, påhviler det kommunen at afsætte minimum to tryghedsvagter til opgaven. Det er en forudsætning, at tryghedsvagterne udstyres med overfaldsalarm.

Som eksempel på omstændigheder, der tilsiger, at tryghedsvagter ikke skal arbejde alene, men i stedet skal arbejde minimum to sammen, kan nævnes områder eller tidspunkter, hvor der af kommunen vurderes at være en særlig risiko for tilspidsede situationer eller konfrontationer.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget foreslås det, at der indføres hjemmel til, at kommunale tryghedsvagter kan anvende droner i forbindelse med igangværende indbrud.

Formålet med ændringsforslaget er at forebygge indbrud og at give politiet bedre muligheder for at opklare indbrud ved at anvende optagelser foretaget af tryghedsvagter ved hjælp af droner. Med ændringsforslaget får kommunale tryghedsvagter mulighed for at anvende droner, når tryghedsvagter opdager et igangværende indbrud. Dronen kan således bruges til at fotografere, lyse op og advare om, at der er indbrudstyre i området, ligesom dronen kan anvendes til bevissikring.

Kommunale tryghedsvagters anvendelse af droner skal ifølge ændringsforslaget ske i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler for flyvning med droner. Der henvises i den forbindelse navnlig til bekendtgørelse nr. 2253 af 29. december 2020 om supplerende bestemmelser til EU-forordning 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer (dronebekendtgørelsen).

Det følger af dronebekendtgørelsens § 3, stk. 1, at flyvning med droner skal ske i overensstemmelse med reglerne i EU-forordning 2019/947 om regler og procedurer for operation af ubemandede luftfartøjer og efterfølgende ændringer hertil, lov om luftfarts kapitel 9 a og bestemmelserne i denne bekendtgørelse. Det er fjernpilotens ansvar at sikre, at kravet i stk. 1 er opfyldt, jf. § 3, stk. 2.

Det følger endvidere af dronebekendtgørelsens § 13, stk. 1, at flyvning med droner over bygninger og beboelsesejen-

domme og dertilhørende haver, gårdspladser og lign., som er afgrænset af hegn, hæk, mur el.lign., ikke må finde sted uden ejerens eller beboerens samtykke, medmindre flyvningen sker som led i udførelse af arbejde eller virksomhed, som efter anden lovgivning giver adgang til ejendommen.

Til nr. 6

Med ændringsforslaget foreslås det, at der indføres hjemmel til, at kommunale tryghedsvagter kan udstede bødeforelæg.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen i sager om overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1-3, § 4, stk. 1, § 8, § 12, § 14, stk. 2-4, og §§ 15 og 16, og naturbeskyttelseslovens § 28, der ikke skønnes at medføre højere straf end bøde, i et bødeforelæg kan tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en bøde som angivet i bødeforelægget.

Forslaget indebærer, at kommunale tryghedsvagter efter omstændighederne vil kunne udstede bødeforelæg ved overtrædelser af bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen). Det drejer sig om overtrædelser af ordensbekendtgørelsens § 3, stk. 1-3, § 4, stk. 1, §§ 8 og 12, § 14, stk. 2-4, og §§ 15 og 16, og naturbeskyttelseslovens § 28.

Det forudsættes, at overtrædelserne generelt er klare og umiddelbart konstaterbare, og at sagens afgørelse, herunder fastsættelsen af bødens størrelse, er uden skønmæssige elementer af betydning. Der vil kunne opstå konkrete tilfælde, hvor overtrædelse af de pågældende bestemmelser alligevel ikke kan anses for ukomplicerede og uden bevismæssige tvivlsspørgsmål, eller hvor der kan rejses tvivl om det rette sanktionsniveau. I sådanne tilfælde skal forholdet anmeldes til politiet.

En betingelse for, at sagen kan afsluttes, ved at en kommunal tryghedsvagt udsteder et administrativt bødeforelæg, er, at den pågældende person dels erklærer sig skyldig, dels vedtager sagens udenretlige afgørelse.

Hvis den pågældende person ikke ønsker at acceptere et administrativt bødeforelæg, enten fordi vedkommende ikke ønsker at erkende sig skyldig eller ikke kan erklære sig indforstået med, at sagen afgøres af tryghedsvagten, forudsættes det, at sagen anmeldes til politiet.

Det foreslås desuden, at retsplejelovens regler om krav til indholdet af et anklageskrift, og om at en sigtet ikke er

forpligtet til at udtale sig, finder tilsvarende anvendelse på bødeforelæg.

Det foreslås endelig, at vedtages bøden, bortfalder videre strafforfølgning.

Til nr. 7

Der er tale om en konsekvensrettelse, som følge af at der med lov nr. 891 af 21. juni 2022 om ændring af lov om politiets virksomhed og lov om vagtvirksomhed blev indført et nyt stk. 2 i § 6 i vagtvirksomhedsloven.

4. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 22. marts 2023 og var til 1. behandling den 11. april 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 22. marts 2023 dette udkast til udvalget, jf. L 70 – bilag 1. Den 22. marts 2023 sendte justitsministeren høringssvarene og en kommenteret høringsoversigt til udvalget.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 10 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser om lovforslaget.

Deputationer

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 2 deputationer, der mundtligt har redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 14 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som ministeren har besvaret.

Bjørn Brandenburg (S) Fie Hækkerup (S) Frederik Vad (S) Kasper Sand Kjær (S) Rasmus Prehn (S) Rasmus Stoklund (S)

Trine Bramsen (S) Preben Bang Henriksen (V) Morten Dahlin (V) Jan E. Jørgensen (V) Henrik Rejnholt Andersen (M)

Nanna W. Gotfredsen (M) Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU) Aaja Chemnitz (IA) Anna Falkenberg (SP)

Betina Kastbjerg (DD) Peter Skaarup (DD) Steffen Larsen (LA) fmd. Sólbjørg Jakobsen (LA) Mai Mercado (KF) nfmd.

Niels Flemming Hansen (KF) Mikkel Bjørn (DF) Peter Kofod (DF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Lisbeth Bech-Nielsen (SF) Astrid Carøe (SF) Rosa Lund (EL) Zenia Stampe (RV) Torsten Gejl (ALT)

Nye Borgerlige og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Dansk Folkeparti (DF)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Alternativet (ALT)	6
Moderaterne (M)	16	Nye Borgerlige (NB)	3
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	7		